



Pussekopper inneholdt lateks:

Pasienten fikk livstruende allergisk reaksjon

En alvorlig hendelse med potensielt dødelig utfall ved allergisk reaksjon på lateks under tannbehandling i narkose fant sted på Ringerike Sykehus i slutten av mai i år.

En sykepleierstudent med kjent lateksallergi ønsket behandling i narkose grunnet markant odontofobi. Hun var frisk og brukte ingen medikamenter. Tidligere forsøk på vanlig tannbehandling med lokal anestesi måtte oppgis grunnet tannlegeskrekke. Tannstatus var normalt god, men det var behov for en del rutinemessig konserverende behandling.

Pasienten ble lagt i narkose på vanlig vis, med nasalintubasjon og tett pakning over epiglottis.

Behandlingen forløp normalt inntil det var tid for å polere de lagte fyllinger med hvite ABA pussekopper. Etter kort tid ble det klart at det oppstod en alvorlig hevelse i tunge og pharynx. Med pussingen tiltok hevelsen og de øvre luftveier ble totalt obstruerte. Ødemet var begrenset til dette området. Det var ingen utslag på monitorene som kunne indikere bronchospasme, tachycardi eller økning i blodtrykket. All tannbehandling ble avsluttet umiddelbart og anestesilege hastetilkalt.

Han valgte å beholde pasienten

sedert, og begynte medisinerer for å reversere ødemet. Etter ca. tre timer var hevelsen gått ned, og tuben kunne fjernes. Det ble ingen mén etter behandlingen.

Anestesilegen er ikke i tvil om at hendelsen ville ha endt fatalt dersom pasienten ikke var intubert før behandling. Det ville vært tilnærmet umulig å få på plass en larynxmaske etter at ødemet var et faktum. Eneste mulighet ville vært å foreta en nødtracheotomi. Dette ble da også vurdert fortløpende på intensivsen.

Det ble foretatt prøver som ble sendt Haukeland Sykehus. Disse viste en IgE-mediert lateksreaksjon.

Hadde dette foregått på et vanlig tannlegekontor er det liten tvil om at pasienten ville ha dødd.

Før behandlingen begynte, var alt utstyr sjekket for innhold av lateks. Da reaksjonen likevel oppstod, undersøkte vi nøye alle mulige kilder: For eksempel om limet i plasteret som stabiliserte tuben i nesene kunne inneholde lateks.

Det var ingen informasjon/advarsel om at pussekoppene inneholdt lateks på pakningen, og vi ringte et stort dentaldepot og spurte om de hvite pussekoppene kunne inneholde lateks. De kunne bare opplyse at det ikke stod noe på pakningen som kunne garantere at de var lateksfrie.

Ved senere henvendelse viste det

seg at alle de vanlige pussekopper og pussepunks inneholder lateks, uten at det er skrevet en advarsel på pakningen om dette! Vi fikk opplyst at det er kun én profylaksepussekopp som er deklart lateksfri.

Med tanke på hvor alvorlig hendelsen var, og hvor mange tannleger som helt rutinemessig bruker slike pussekopper/spisser mange ganger daglig, er jeg forundret, og ikke så lite skremt over praksisen med ikke å sette en tydelig advarsel på pakningene om at produktet inneholder lateks. Dette er meget alvorlig. Lateksallergi er godt kjent i alle medisinske miljøer, og det er også rapportert anafylaktiske reaksjoner på lateks under tannbehandling (se omtale i *Legetidsskriftet* nr. 15, side 1683). Alle produkter som inneholder lateks må derfor merkes, og det er dessuten fullt mulig å fremstille gode alternativer.

Tore V. Stoltenberg

Adresse: Sætre tannklinikk, 3475 Sætre